

QVÆSTIO.

DE

Testamenti ad piam causam.

Ex c. Relatum. el. j.

EXT. DE TESTAMENTIS & VLTIMIS
VOLVNTATIBVS.

Iuncta L. i. C. de Sacrosanctis Ecclesiis.

V. Testamētum imperfectū,
ruptum, irritum, vel aliās de iu-
re nullum, dum imperfectio in
substantia testamenti non sit,
fauore pię causę sustineatur, ita
quod non obstāte nullitatis ex-
ceptione legata ad piā causam
à defuncto facta, ab hærede ne-
cessariò, non modo in terris Ec-

clesiæ, sed etiam in locis imperio Romano subiectis, veniant præstanda: necne.

CONCLUSIO I.

Testamentum, ex defectu solennitatis Iure civili nullum, factum ad piam causam in terris Ecclesiæ & Imperij iure sustinetur.

COROLLARIA.

1. *Institutio hæredis (quæ Legistis est caput testamenti) ad pias causas omissa, non impedit eius effectum.*

2. *Testamentum coram duobus testibus deponentibus, non rogatis, nec inscriptis, ad piam causam ita firmum manet quòd etiam rumpat & infirmet prius testamentum solenniter coram septem testibus peractum.*

3. *In testamentis ad pias causas ex post facto posse aliquem pro parte testatum, & pro parte intestatum decedere, nullum esse absurdum sustinemus.*

4. Si post mortem testatoris ultima voluntas ipsius disponentis manu reperiatur scripta vel subscripta, ita ut hoc dubium non sit: quo ad pia legata seruanda est, tametsi coram testibus aut Notario non sit nuncupata.

5. In puris legatis ad pias causas non habet Falcidia locum, ne per obliquum quidem; nisi pia causa sit hæres instituta, aut detracta Falcidia possit nihilominus adimpleri voluntas, aut etiam aliud relictum sit ad non piam causam: tunc enim pro rata tantum utriusq; legato detrahetur; aut denique nisi aliud ea de re testator disposuerit.

Conclusio II.

Testamentum imperfectum, ut fauore piæ causæ sustinetur, ita piam causam non excedit.

COROLLARIA.

1. Testamentum principaliter factum alio quam pietatis respectu minus solenniter, nullum erit quo ad principale: valet tamen quo ad legata pia in eo contenta. Secus si principaliter fiat causa

pietatis, tunc enim coram duobus testibus factū
valet etiam quo ad reliqua legata ad causam
profanam relicta.

2. Hæres legitimus ab intestato, in foro exter-
no non tenetur legatarijs scriptis in testamento
imperfecto inter extraneos restituere legatum vel
hæreditatem: tametsi certò sciat eam fuisse volun-
tatem defuncti, ut prædicta legata soluerentur.
An autem idem dicendum sit in foro animæ? pro-
blema facio.

3. Non tamen inficiamur si testamentum ad
causam profanam sit irritum & nullum, ex cau-
sa præteritionis vel ex hæredationis liberorum:
nihilominus legata in eo disposita, etiā alia quàm
pietatis contemplatione facta firma manere.

4. Idem sequimur in testamento imperfecto
inter liberos: hoc enim valide sustinetur alio ta-
men iure quàm ex dispositione textus nostri.

5. In testamento ad causam profanam ius
Canonicum ultra duos testes requirens præsen-
tiam Parochialis Præbiteri, vel loco eius alios
duo

duos testes, procedit in prouincijs Ecclesiæ Romanæ quoad temporalem iurisdictionem subiectis duntaxat, & non interris Imperij.

Conclusio III.

Testamentum ex defectu essentiali & intrinseco nullum vel imperfectum, fauore vel Priuilegio piæ causæ non sustinetur.

COROLLARIA.

1. Defectus voluntatis in testatore, extra omne dubium testamentum imperfectum ad piam causam nullum & inualidum facit.

2. Si defunctus animo testandi ad piam causam inchoarit testamentum nec perfecit, quia scilicet non ordinauit de aliqua portione bonorum alioque Legato, testamentum ita imperfectum non sustineri arbitramur.

3. Idem iuris est quando ultima voluntas testatoris esset perfecta quo ad Legata pia, imperfecta quo ad alia, quod fit, quando quis animo deli-

deliberato coram idoneis testibus inceperit conde-
re testamentum, & cum piam causam institu-
isset heredem, vel pietatis causa aliqua legasset,
velletq; alia ad causam, profanam, seu inter
extraneos disponere, priusquam compleset de-
cesit.

4. Ultima voluntas captatoria, scilicet quæ
pendet ex alieno arbitrio & in alterius volunta-
tem confertur: ut si testator dicat, cōmitto dispo-
sitioni Titij omnia mea bona: in Legat. ad pias
causas tenet & est valida.

5. Relictum ad pias causas repertum cancel-
latum in ultima voluntate, censetur iuris præ-
sumptione inconsultè cancellatum, absq; testatoris
intentione, si non constat de eius voluntate.

